

Geschillenkamer

Beslissing 04/2023 van 25 januari 2023

Dossiernummer : DOS-2023-00161

Betreft : Weigering om gevolg te geven aan verzoek tot gegevenswissing

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke Hijmans, alleenzetelend voorzitter;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna WOG;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klager: De heer X, hierna “de klager”;

De verwerkingsverantwoordelijke: Y, hierna “de verwerkingsverantwoordelijke”

I. Feiten en procedure

1. Op 6 januari 2023 diende de klager een klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit tegen de verwerkingsverantwoordelijke.
2. Het voorwerp van de klacht betreft het gebrek aan passend gevolg vanwege de verwerkingsverantwoordelijke op het verzoek van de klager tot het wissen van zijn persoonsgegevens, meer bepaald zijn mailadres hetwelk door de verwerkingsverantwoordelijke wordt aangewend om de klager ongevraagde reclame toe te sturen. De klager geeft aan dat hij meermaals heeft verzocht om tot gegevenswissing over te gaan. De verwerkingsverantwoordelijke heeft daarop gereageerd door aan te geven dat het mailadres waarmee de klager zich richt tot de verwerkingsverantwoordelijke met het verzoek tot schrapping, zijnde het adres [...], niet in diens listing/adreslijst is opgenomen. Dit heeft ertoe geleid dat de verwerkingsverantwoordelijke de klager verzocht om aan te geven of hij nog over enig ander mailadres beschikt dat is gekoppeld aan [...]. De klager stelde hierop dat de ongewenste mails door de verwerkingsverantwoordelijke in "bcc" worden verzonden, zodat de klager dan ook niet kan antwoorden hierop. Niettegenstaande het herhaalde verzoek van de klager tot wissing van diens mailadres teneinde de ontvangst van ongewenste reclameberichten te beëindigen, blijft de klager evenwel vanwege de verwerkingsverantwoordelijke ongewenste direct marketing e-mails ontvangen.
3. Op 11 januari 2023 wordt de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van art. 62, §1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.

II. Motivering

4. De Geschillenkamer stelt op basis van de stukken die de klacht staven vast dat de klager zijn recht op gegevenswissing heeft uitgeoefend, maar de verwerkingsverantwoordelijke heeft nagelaten daaraan passend gevolg te geven. Hierdoor heeft de verwerkingsverantwoordelijken gehandeld in strijd met artikel 5.2¹ en 12.2 AVG², alsook artikel 17.1 AVG³. De verwerkingsverantwoordelijke geeft

¹ Artikel 5.2 AVG. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen („verantwoordingsplicht“).

² Artikel 12 AVG

[...]

2. De verwerkingsverantwoordelijke faciliteert de uitoefening van de rechten van de betrokkene uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22. In de in artikel 11, lid 2, bedoelde gevallen mag de verwerkingsverantwoordelijke niet weigeren gevolg te geven aan het verzoek van de betrokkene om diens rechten uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22 uit te oefenen, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke aantoont dat hij niet in staat is de betrokkene te identificeren.

[...]

³ Artikel 17 AVG

uitdrukkelijk aan niet in staat te zijn om over te gaan tot het wissen van het mailadres via hetwelk de klager de ongewenste direct marketingberichten ontvangt. Dit betekent dat de verwerkingsverantwoordelijke de verantwoordingsplicht zoals bepaald in artikel 5.2 AVG niet naleeft, aangezien de verwerkingsverantwoordelijke er niet in slaagt aan te tonen om passend gevolg te geven aan het verzoek van de klager en uitvoering te kunnen geven aan diens recht op gegevenswissing (artikel 17.1 AVG), niettegenstaande de verplichting van de verwerkingsverantwoordelijke tot het faciliteren van de uitoefening van de rechten van de betrokkene uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22 AVG, in casu dus het recht van de klager op gegevenswissing.

5. Hoewel de verzending van reclameberichten door de verwerkingsverantwoordelijke door middel van e-mail waarbij de bestemmingen in "bcc" zijn vermeld waardoor deze voor elkaar onbekend blijven, in overeenstemming is met het beginsel van minimale gegevensverwerking (artikel 5. c) AVG), handelt de verwerkingsverantwoordelijke niet in overeenstemming met dit beginsel op het ogenblik dat andere mailadressen waarover de klager beschikt worden opgevraagd teneinde te kunnen over gaan tot het verwijderen van het mailadres dat desgevallend ertoe leidt dat de klager ongewenste berichten ontvangt. Teneinde de uitoefening van rechten te faciliteren, dient de verwerkingsverantwoordelijke in een systeem te voorzien⁴ zonder dat daarbij het beginsel van minimale gegevensverwerking wordt miskend. De verwerkingsverantwoordelijke dient aldus in staat te zijn over te gaan tot wissing van het mailadres dat aanleiding geeft tot de ongewenste mailings zonder dat de klager daartoe bijkomende mailadressen dient te verstrekken.

1. De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de verwerkingsverantwoordelijke is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:

- a) de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt;
- b) de betrokkene trekt de toestemming waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), berust, in, en er is geen andere rechtsgrond voor de verwerking;
- c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 21, lid 1, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking, of de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking overeenkomstig artikel 21, lid 2;
- d) de persoonsgegevens zijn onrechtmatig verwerkt;
- e) de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
- f) de persoonsgegevens zijn verzameld in verband met een aanbod van diensten van de informatiemaatschappij als bedoeld in artikel 8, lid 1.

⁴ Zie overweging 59 AVG. *Er dienen regelingen voorhanden te zijn om de betrokkene in staat te stellen zijn rechten uit hoofde van deze verordening gemakkelijker uit te oefenen, zoals mechanismen om te verzoeken om met name inzage in en rectificatie of wissing van persoonsgegevens en, indien van toepassing, deze gratis te verkrijgen, alsmede om het recht van bezwaar uit te oefenen. De verwerkingsverantwoordelijke dient ook middelen te verstrekken om verzoeken elektronisch in te dienen, vooral wanneer persoonsgegevens langs elektronische weg worden verwerkt.*

[...]

6. De Geschillenkamer is van oordeel dat op grond van bovenstaande analyse dient te worden geconcludeerd dat door de verwerkingsverantwoordelijke een inbreuk op de bepalingen van de AVG werd gepleegd, dewelke rechtvaardigt dat *in casu* wordt overgegaan tot het nemen van een beslissing op grond van artikel 95, §1, 5° WOG, meer bepaald de verwerkingsverantwoordelijke te bevelen om gevolg te geven aan de uitoefening door de klager van diens recht op gegevenswissing (artikel 17.1 AVG) en dit in het bijzonder gelet op de stukken die de klager heeft bijgebracht waaruit blijkt dat de klager de verwerkingsverantwoordelijke heeft verzocht om over te gaan tot de schrapping van zijn gegevens, zonder dat daaraan passend gevolg werd gegeven door de verwerkingsverantwoordelijke.
7. Onderhavige beslissing is een *prima facie* beslissing genomen door de Geschillenkamer overeenkomstig artikel 95 WOG op grond van de door de klager ingediende klacht, in het kader van de '*procedure voorafgaand aan de beslissing ten gronde*'⁵ en geen beslissing ten gronde van de Geschillenkamer in de zin van artikel 100 WOG.
8. Onderhavige beslissing heeft tot doel de verwerkingsverantwoordelijke in kennis te stellen van het feit dat deze mogelijk een inbreuk op de bepalingen van de AVG heeft gepleegd en deze in de mogelijkheid te stellen zich alsnog te conformeren met voornoemde bepalingen.
9. Indien de verwerkingsverantwoordelijke evenwel niet akkoord gaat met de inhoud van onderhavige *prima facie* beslissing en van oordeel is dat deze feitelijke en/of juridische argumenten kan laten gelden die tot een andere beslissing zouden kunnen leiden, kan deze via het e-mailadres litigationchamber@apd-gba.be een verzoek tot behandeling ten gronde van de zaak richten aan de Geschillenkamer en dit binnen de termijn van 30 dagen na de kennisgeving van deze beslissing. De tenuitvoerlegging van onderhavige beslissing wordt desgevallend gedurende voormelde periode geschorst.
10. In geval van een voortzetting van de behandeling van de zaak ten gronde, zal de Geschillenkamer de partijen op grond van de artikelen 98, 2° en 3° *juncto* artikel 99 WOG uitnodigen hun verweermiddelen in te dienen alsook alle stukken die zij nuttig achten bij het dossier te voegen. De onderhavige beslissing wordt desgevallend definitief opgeschort.

⁵ Afdeling 3, Onderafdeling 2 WOG (artikelen 94 t.e.m. 97).

11. De Geschillenkamer wijst er volledigheidshalve op dat een behandeling ten gronde van de zaak kan leiden tot het opleggen van de maatregelen vermeld in artikel 100 WOG⁶.

12. Tot slot wijst de Geschillenkamer nog op het volgende:

Indien één van beide partijen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot het raadplegen en het kopiëren van het dossier (art. 95, §2, 3° WOG), dient deze zich te wenden tot het secretariaat van de Geschillenkamer, bij voorkeur via litigationchamber@apd-gba.be, teneinde een afspraak vast te leggen.

13. Indien om een kopie van het dossier wordt verzocht, worden de stukken zo mogelijk elektronisch of anders per gewone post bezorgd⁷.

III. Publicatie van de beslissing

14. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is evenwel niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de partijen rechtstreeks worden bekendgemaakt.

⁶ 1° een klacht te seponeren;

2° de buitenvervolginstelling te bevelen;

3° de opschorting van de uitspraak te bevelen;

4° een schikking voor te stellen;

5° waarschuwingen en berispingen te formuleren;

6° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;

7° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;

8° te bevelen dat de verwerking tijdelijk of definitief wordt bevroren, beperkt of verboden;

9° te bevelen dat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht;

10° de rechtzetting, de beperking of de verwijdering van gegevens en de kennisgeving ervan aan de ontvangers van de gegevens te bevelen;

11° de intrekking van de erkenning van certificatie-instellingen te bevelen;

12° dwangsommen op te leggen;

13° administratieve geldboeten op te leggen;

14° de opschorting van grensoverschrijdende gegevensstromen naar een andere Staat of een internationale instelling te bevelen;

15° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;

16° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

⁷ In verband met de buitengewone omstandigheden ingevolge COVID-19 wordt de mogelijkheid van afhalen bij het secretariaat van de Geschillenkamer NIET geboden. Bovendien vindt alle communicatie in beginsel elektronisch plaats.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, onder voorbehoud van de indiening van een verzoek door de verwerkingsverantwoordelijke tot behandeling ten gronde overeenkomstig artikel 98 e.v. WOG, om:

- op grond van **artikel 58.2, c) AVG** en **artikel 95, §1, 5° WOG** de verwerkingsverantwoordelijke te bevelen dat wordt voldaan aan het verzoek van de betrokkene zijn rechten uit te oefenen, meer bepaald het recht op gegevenswissing (artikel 17.1 AVG), en over te gaan tot wissing van de betreffende persoonsgegevens, en dit binnen de termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing;
- de verwerkingsverantwoordelijke te bevelen de Gegevensbeschermingsautoriteit (Geschillenkamer) per e-mail binnen dezelfde termijn op de hoogte te stellen van het resultaat van deze beslissing via het e-mailadres litigationchamber@apd-gba.be; en
- bij gebrek aan de tijdige uitvoering van het hierboven gestelde door de verwerkingsverantwoordelijke, de zaak ambtshalve ten gronde te behandelen overeenkomstig **artikelen 98 e.v. WOG**.

Op grond van artikel 108, §1 van de WOG, kan binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving tegen deze beslissing beroep worden aangetekend bij het Marktenhof (hof van beroep Brussel), met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

Een dergelijk beroep kan worden aangetekend middels een verzoekschrift op tegenspraak dat de in artikel 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde vermeldingen dient te bevatten⁸. Het verzoekschrift op tegenspraak dient te worden ingediend bij de griffie van het Marktenhof overeenkomstig artikel

⁸ Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid:

- 1° de dag, de maand en het jaar;
- 2° de naam, voornaam, woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en zijn rijksregister- of ondernemingsnummer;
- 3° de naam, voornaam, woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;
- 4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;
- 5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;
- 6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

1034⁹quinquies van het Ger.W.⁹, dan wel via het e-Deposit informaticasysteem van Justitie (artikel 32ter van het Ger.W.).

(get). Hielke Hijmans

Voorzitter van de Geschillenkamer

⁹ Het verzoekschrift met zijn bijlage wordt, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, bij aangetekende brief gezonden aan de griffier van het gerecht of ter griffie neergelegd.